

Konopljan

GLASILO KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

ŠT. 10 - XIII
OKT. 1964
CENA 20 DIN

VSEBINA

DS sprejel proizvodni program

M. Vindšnurer - Naš IBM

Zabeleženo v dnevniku

I. Slabe. - Električna na

karte

F. Skarja - Nekaj o meritvah delovnih pogojev v naši gospodarski organizaciji

Za nami je naš praznik

II. izredna seja UO

J. Mavko - Prodaja v av-

gustu 1964

Ing. B. Novak - Pot do

barvne fotografije

V. Presečari - Dragi striček sindikat

K startu naših nogometašev

V. Habjan - Vesti iz kadrovske službe

Pozdravi in zahvale

Izdaja v 900 izvodih kolektiv

tovarne Induplati. Odgovorni

urednik Otmar Lipovšek.

Natisnila in klišeje izdelala

Tiskarna »Jože Moškrič« v

Ljubljani

Podelitev pohval našim starejšim sodelavcem

DS sprejel proizvodni program

Kljub poletnim počitnicam dobra udeležba. Nova smer v predilnici. Vrednost bruto proizvodnje leta 1965 preko 4,2 milijarde din.

V četrtek 27. avgusta se je sestal DS pod predstvom Jožeta Klešnika na 4. redno sejo. Zanimivo je, da je bila udeležba članov kljub poletnim počitnicam izredno zadovoljiva.

Po predlogu dnevnega reda je DS kot prvo obravnaval vprašanje delne izločitve strojnega parka predilnice. Z ozirom na situacijo, je tolmačil predsednik UO F. Zupan to vprašanje DS, so nam odveč stroji za predenje konoplje. Na UO smo se zatorej odločili, priporočiti DS odprodajo teh strojev. V prihodnje bomo namreč predelovali več sintetičke ter mešanic, slednje

Jože Klešnik, predsednik DS

z lanenim vlaknom. Dodatno se bomo končno znebili, je zaključil Franc Zupan, prahu, ki je res neljub spremljevalec konopelnih predilnic.

Tolmačenje je dopolnil ing. Bergant. Rekel je, da se uresničujejo naše težnje po rekonstrukciji predilnice. Zadržali bomo vse stroje za predenje dolgega konopelnega vlakna. Te nam bo kasneje mogoče preurediti v stroje za predenje sintetičnega vlakna. Z odprodajo 7 strojev, ki pridejo v poštev, bomo dobili v spodnji predilnici prostor za preselitev celotne predilnice iz II. nadstropja v spodnjo predilnico. II. nadstropje predilnice pa nam omogoča namestitve konfekcije, ki se sedaj »stiska« v neprimernih prostorih.

Z besedami »Jarše gredo naprej«, je posegel v diskusijo še predsednik DS Jože Klešnik in priporočil članom DS sprejem sklepa, da se teh 7 strojev proda kupcu »Motvoz in platno Grosuplje« za knjižno vrednost 2 850 000 din.

DS je predlog sprejel kot sklep.

V nadaljevanju je ing. Bergant seznanil DS o pogovorih, ki stremijo za tem, da bi za potrebe naše tkal-

nice nabavili nove VTR statve. Seveda je kritično stanje oz. ozko grlo naša oplemenitilnica, je rekel in nadaljeval: »V programu imamo tkanje na novih strojih takšnih artiklov, ki ne potrebujejo pestrega oplemenitenja.«

K drugi točki dnevnega reda je poročal DS ing. Bergant. Člane in navzoče je seznanil s proizvodnim programom za naslednje leto in omenil, da nam le ta omogoča nadaljnje zvišanje bruto vrednost proizvodnje za pol milijarde din, kar je velik korak. Ing. Bergant je podal še nekaj spremljevalnih podatkov iz katerih je bilo slišati, da so Jarše stale celih 10 let. V tem času smo bili puri konservativci — potem smo se tega načela in zastarele miselnosti iznebili ter krenili naprej po poti napredka in razvoja. V treh letih smo podvojili vrednost naše bruto proizvodnje in predvidena vrednost za leto 1965 predstavlja velik napor za celoten kolektiv.

Dr. Jerovec je k temu vprašanju dodal, da se predvideva z realizacijo postavljenega plana tudi povečanje bruto osebnega dohodka na 1 milijardo 100 milijonov din, kar predstavlja povečanje za 50 % v primerjavi z letošnjim letom.

Z uresničitvijo predpostavljene naloge bi nam bilo mogoče dvigniti povprečni OD na zaposlenega v Induplati na 45 000 din.

K tej točki je Jože Klešnik še opozoril člane DS, da so razstavljeni izdelki v sejni sobi del artiklov, katere bomo proizvajali v prihodnjem letu.

DS je soglasno sprejel predlagani proizvodni program za l. 1965.

V naslednji točki je na predlog UO DS imenoval komisijo za izvedbo proslave tovarniškega praznika 17. september, katerega bomo letos praznovali v soboto 19. septembra. Komisija je dolžna o svojem sklepu poročati UO pred realizacijo proslave.

Člani DS so postavili v zadnji točki še nekaj vprašanj. Glede na te je bil sprejet sklep, da se kupi od stanovanjskega sklada Domžale prihodnje leto 4 stanovanja. Plačilo bo izvršeno iz sredstev skupne porabe, ustvarjene v letu 1964 vendar sproščene šele ob sprejetju bilance za letošnje leto.

Na vprašanje »Zakaj mora tkalnica delati ob prostih sobotah«, je bilo podano pojasnilo, da je to potrebno spričo dejstva, da proizvodnja tkalnice še vedno malenkostno zaostaja za postavljenim planom.

K vprašanju o upravičenosti »krajšanja« dopustov na račun prostih sobot je bilo pojasnjeno s tem, da 42 urni delavni teden še ni uzakonjen ter se zahteva, da se pripadajoči redni letni dopust koristnikom obračuna v obliki kot to v našem podjetju izvajamo.

K takojšnji ureditvi vprašanja namestitve manjših vrat avtomatske tkalnice se je DS odločil, čim je zvezel za vprašanje.

Član DS Albin Hribar se je še zanimal, kako je urejeno vprašanje varilca v Induplati. Znano nam je, je rekel, da je sedanji varilec odšel. Bil je v svoji stroki podkovan in je delo opravljal kvalitetno. Od sedanjega varilca vsega tega ne moremo zahtevati, žal pa zato trpi delo ključavničarjev, ki popravljajo stroje. Po diskusiji na to vprašanje je sprejel DS poročilo člana Hribarja na znanje brez določnejšega zaključka.

Pozdravi

Štefan Horvat služi vojaški rok v Titovih Užicah. V septembru nam je poslal karto s sledečim tekstom:

Zahvaljujem se za pošiljanje Konoplana, katerega z zanimanjem in veseljem prebiram. Obenem želim celotnemu kolektivu mnogo uspehov.

Tovariško vas pozdravlja
Štefan Horvat

V. P. 9935-5 v Titovih Užicah

NAŠ IBM

Približno leto dni je od tega, kar je naše podjetje skupno s podjetjem »Stol« iz Duplice in »Titanom« iz Kamnika nabavilo garnituro mehanografskih strojev od ameriške družbe IBM (Industrial business machines).

Tako smo se tudi mi pridružili vrsti slovenskih in jugoslovanskih podjetij in seveda ogromnemu številu gospodarskih organizacij v tujini, ki so že spoznale prednost strojne obdelave podatkov in jo vsestransko uvajajo.

Ker so bili ti stroji za nas povsem nekaj novega, je bilo razumljivo, da za delo z njimi nismo imeli ustreznih izkušenj. Z zavodom za produktivnost dela iz Ljubljane smo že leto dni pred nabavo strojev sklenili pogodbo, po kateri naj bi nam ta zavod izdelal kompletne organizacijske elaborate za evidenco in obračun osebnih dohodkov in za evidenco in obračun materiala, polizdelkov in izdelkov. Sodelovanje s tem zavodom pa na žalost ni pokazalo skoraj nobenih rezultatov in tako smo v začetku leta 1964 pogodbo z njimi odpovedali in tako prihranili tudi 2 milijona dinarjev.

Prišli smo organizirati mehanografsko službo z lastnimi sodelavci, pri čemer pa so nam bile v veliko pomoč tudi izkušnje strokovnjakov v podjetju »Stol«.

Seveda so bile na začetku velike težave. Za vsako področje obračuna, ki se naj bi obdelovalo na IBM strojih, je namreč potrebno, da se celotno delo predhodno do podrobnosti organizira. Če te priprave, ki so običajno dolgotrajne, niso bile dobre, bo stvar kasneje vedno šepala.

Lotili smo se najprej evidence — obračuna osebnih dohodkov. Ker stroji lahko ločijo delavca od delavca, stroškovno mesto od stroškovnega mesta, artikel od artikla itd., itd., samo po različnih številkah oz. šifrah s katerimi oštevilčimo delavce, stroškovna mesta, izplačilnega mesta itd., je bilo potrebno izdelati celo vrsto šifrantov.

Problem strokovne delovne sile, ki je tudi sicer še danes eden največjih, smo vsaj deloma rešili s šolanjem dveh sodelavcev na tečajih IBM-a, z organizacijo tečaja za operaterke na strojih za luknjanje in verificiranje in pa s študiranjem strokovne literature.

Že meseca marca smo poizkusno obračunali osebne dohodke sodelavcev v predilnici. Naslednji mesec smo za to ekonomsko enoto izračunali osebni dohodek samo s stroji in tako se je delo postopoma širilo vsak mesec na eno ekonomsko enoto več in v septembru bomo obračunali osebni dohodek že za vse sodelavce v tovarni, strojno.

Odgovoriti velja tudi na vprašanje, zakaj smo sploh te stroje nabavili? Prvič zato, da bi naše sodelavce rešili težkega in utrujajočega rutinskega dela, velikega števila množenj, seštevanj, sortiranja, pisanja tabel itd.; drugič zato, da bi se lahko lotili tudi tistih del, katerih doslej še sploh nismo mogli opraviti, ravno zaradi preobilice ročnega, rutinskega dela in tretjič, vsa dela strojno so mnogo hitreje opravljena kot pa »na roke«.

Če analiziramo naše dosedanje delo, vidimo, da se sedaj precej dela, ki so ga do sedaj opravljale poenterke, opravlja strojno. Vse računске operacije, računanje in izdelava razdelilnikov OD po artiklih in izračun presegevanja norm, kar je poprej poenterkam odvzelo skoraj 14 dni časa, se sedaj opravlja strojno. Poenterke se tako lahko bolj posvetijo dnevni kontroli vpisov v Kartone opravljenega dela in delovne listke, kar vse pripomore k večji točnosti obračuna.

Še več del pa je odpadlo v knjigovodstvu osebnih dohodkov. Vsa množenja z neto in bruto vrednostjo točke, seštevanja osebnega dohodka, za delo, za podatke in nadomestila in odštevanja raznih odtegljajev, kot tudi pisanje izplačilnih listkov, seštevanje izplačil

po izplačilnih mestih, pisanje izplačilne liste, izračun števila kosov posameznih denarnih enot potrebnih za izplačilo, izračun in izdelava tabel — razdelilnikov po vrstah osebnega dohodka in po vrstah ur odsotnosti, dalje razdelilnikov po višini netto in bruto osebnega dohodka in dopolnilnega proračunskega prispevka in krajevnega samopriskvka po občinah, kjer so sodelavci stalno naseljeni, izdelava matičnih spisov, pisanje spisov in seštevanje bolezni do 30 dni, bolezni nad 30 dni, otroškega dodatka, vseh odtegljajev po posameznih vrstah, kakor tudi izračun in izdelava tabele razdelilnika OD po razponih za statistične službe itd., se opravljajo strojno v našem skupnem računskem centru pri »Stolu« na Duplici in to zaenkrat z dvema sodelavcema v treh dneh.

Tako so sedaj izračunani podatki, potrebni za knjiženje, pisanje plačilnih nalogov, dviga gotovine ipd.

Zato smo že zmanjšali personal v knjigovodstvu OD, v oddelku IBM, ki deluje v okviru ekonomske službe pa sta sedaj zaposleni le dve operaterki na strojih za luknjanje kartic in pa organizator — vodja oddelka, dočim se stroški delovanja samega centra na Duplici, katerih tretjino nosi naše podjetje, že v veliki meri krijejo iz plačil, ki jih prejema center za usluge raznim podjetjem in ustanovam iz Ljubljane in drugih krajev.

Poleg obračuna osebnih dohodkov pa imamo za sedaj že 90% poizkusne dobe proračuna proizvodnje po planskih cenah, kar bo zopet prihranilo najmanj 8-dnevno delo dveh oseb.

Tudi pri sedanjem strojnem načinu obračuna se tu pa tam pojavijo napake, to pa predvsem zato, ker so tudi tu še vedno potrebni ljudje. Človek pa je žal čisto zmotljiv ali pa tudi malomaren. Stroji sami zelo poredko grešijo, vedno naredijo vse, kar jim »zaukaže« človek, kajti sami pa misliti ne znajo. Od kvalitete podatkov, ki jih stroji sprejmejo, je odvisna tudi kvaliteta rezultatov.

Pa še načrti za v bodoče. V teku so že študijske priprave za izdelavo operacijskega elaborata za evidenco in obračun materiala, polizdelkov in gotovih izdelkov, ki bo predvidoma trajala 10 mesecev. V kolikor nam uspe še bolj izvežbati naše pomožne operaterje, ki delajo (luknjajo kartice) samo ob konicah dela in povečati število stalnih operaterjev v centru in na splošno strokovno dvigniti strokovni nivo oddelka, bo ob vsestranski pomoči celega kolektiva mogoče doseči še hitrejše in boljše uspehe in delo razširiti na ostala številna področja v podjetju.

Nekaj sto naših sodelavcev se je udeležilo proslave

Zabeleženo v dnevniku

Edi Rojc, vodja dvoriščnih delavcev postane v polnem času še vodja mladih delavcev šolarjev in študentov.

No, tokrat sem se namenil napisati nekaj, kar bi lahko služilo kot podatek za vse, kar je bilo v letošnjem juliju in avgustu dobrega in slabega v zvezi INDUPLATI — EDI — ŠOLARJI.

V januarski številki Konoplana, letošnjega letnika, si oglejte sestavek z naslovom »Dela, ki bodo letos končana«, s tem sestavkom pa si oglejmo zapisek v Editovem dnevniku, ki nam zgovorno priča, kaj je gotovega. Kar prvi stavek je prijazen. Dobesedno se glasi: Iz dnevnika je razvidno, da so bili otroci pridni.

In dela, ki so jim prinesla to oceno: očistili so strugo Mlinščice, za katero smo še v predvojni Jugoslaviji zaposlili izključno samo odraslo možko delovno silo.

Prenesli so »staro šupo« na novo mesto in jo tod ob pomoči odraslih strokovnih delavcev zopet postavili. Z njo so prenesli tudi ves material, ki je bil v šupi vskladiščen. Premetali so na stotine ton premoga, asfaltirali cesto od stare do nove tklanice, pomagali so sezidati širši betonski most pri dvorani. Splanirali so ogorke pri igrišču in očistili stezo. Uredili so prostor pri stanovanju dr. Šiške. Sodelovali so pri smoljenju strehe z bitumenom in uredili nasip ob novi cesti v predilnico.

Znosili so ves kremenčev pesek iz kleti oplemenitilnice na dvorišče (kjer še danes, torek 8. septembra, leži).

Očistili so parovodne kanale ter sodelovali pri generalnemu čiščenju nove kotlarne. Ob delu ograje, ki se je zaradi nivelacijskih del moral porušiti, so izkopali električni kabel.

Skratka, delali so povsod in pomagali zidarjem, pleskarjem, mizarjem, v skladišču preje in še in še. Navsezadnje so zbirali celo stari papir, da bi z njegovim iztržkom financirali ob koncu del izlet.

No, z izletom ni bilo nič. Pokvarili so ga trije nedisciplinirani »dečki« takrat, ko jim je stopilo vino v glavo in njihove noge na škatle za embalaranje naših set garnitur. Istočasno so frčali kamni iz njihovih rok naravnost v okna ter jih ob krohotu še in še razbijali.

Edi Rojc se upravičeno sprašuje. Kdo je kriv za takšno početje? Dva meseca je vodil mladino, nihče ni v tem času vprašal kako in kaj. Nikogar ni bilo, da bi se z mladim rodom pogovoril.

Edi pravi dalje: težave so že z alkoholiki, ki so redno zaposleni v podjetju, potem pa se zgodi to. Jaz (Edi) res nisem kriv, saj se je ta pobalinski izgred dogodil, ko sem bil na dopustu!

Zal še mera ni polna. Upravičene so pripombe, da kljub stalnemu obstoju dvoriščne partije doslej še niso našli kraja, ki bi tem ljudem služil kot garderoba in kamor bi vsak spravljal svoje orodje.

Kdo bo sedaj odgovarjal za 6 krampov, 8 lopat, 4 pare škornjev in ene železne grablje! To orodje manjka. Nikjer pa ni prostora, kamor bi lahko vsak zadolženec spravljal svoje orodje ter ga ob koncu predal. Vse je odprto in vse vsakomur dostopno.

»Saj po tolikih letih še sam nimam niti garderobne omarice, da o drugem niti ne govorim,« je zaključno potožil tovariš Rojc.

Seveda je nemogoče, da bi Edi Rojc odgovarjal za vso to veliko družino pretežno mladih delavcev.

Dela so bila opravljena. Priče smo, da so solidno in lepo opravljena. Prav je zato, da poslušamo še Edijevo nasvet, kaj bi bilo prav, če bi bilo in sedaj še ni.

Takole pravi:

Takoj se naj določi prostor za garderobo.

Vsakemu ali največ dvema naj se da primerna omarica s ključavnico.

Vsakemu primerno orodje, katerega mora čuvati (zadolžiti ga z orodjem).

Za pridne in olikane dijake naj se ob koncu počitniškega dela organizira skupni izlet za katerega so mladi fantje pripravljene tudi sami nekaj prispevati.

Če vsega naštetega ne bo, tudi delati ni mogoče, pravi Edi in dodaja. Že preko 20 let sem v tovarni pa še do danes nimam svoje garderobne omarice kamor bi lahko spravil svoje škornje, dežni plašč in drugo oblačilo, ki ga ravno ne rabim.

Pridružujemo se Edijevemu mnenju v prepričanju, da teh predlogov doslej še ni iznesel in se zatorej tudi realizirali niso. Sedaj in to tem bolj pa verjamemo, da bo stvar urejena, saj jo objavljamo v »našem Konoplanu«.

Elektrika na karte

Mnogi se še spominjamo časov, ko smo dobivali kruh in še nekatera živila na karte. Pojesti smo mogli torej le toliko, kolikor so nam odmerili.

Podoben primer je nastal letos v preskrbi z električno energijo. Potrošnja električne energije pri nas zelo hitro narašča. Pomislimo samo, koliko električnih štedilnikov in bojlerjev je bilo prodanih v zadnjih mesecih in letih.

Poraba električne energije pa se tudi v industriji stalno veča.

Za primer porasta električne energije iz javnega omrežja si oglejmo kar naše domače podjetje.

Leta 1953 smo porabili 1 265 000 kWh

Leta 1963 smo porabili 2 428 000 kWh

Letošnja poraba brez omejitev pa bi znašala okoli 2 500 000 kWh.

Iz navedenih podatkov vidimo, da se je poraba električne energije v našem podjetju skoraj podvojila. Marsikje pa je poraba naraščala še mnogo hitreje, vsekakor pa tako hitro, da nismo mogli sproti zgraditi novih elektrarn, katere bi krile vse te potrebe.

Pa tudi tem potrebam bi bili še nekaj časa dorasli, če ne bi bilo te, letošnje izredne suše. Strokovnjaki ne pomnijo tako nizkega stanja voda in čeprav delajo vse termo elektrarne s polno kapaciteto, energije vseeno primanjkuje.

Ni kazalo drugače kot uvesti neljube redukcije električnega toka. Za INDUPLATI znaša ta redukcija 10 %.

Za vsak mesec sproti nam Elektro-Ljubljana točno predpiše, koliko kWh smemo porabiti. Naš septemberški kontingent je 190 000 kWh, začetkom leta pa smo sklenili pogodbo za mesečno porabo 210 000 kWh.

Za prekoračitev dovoljenega odjema električne energije so določene stroge kazni. Da se temu kaznovanju izognemo, smo morali ustaviti nekaj strojev v predilnici. Koliko strojev pa bomo še morali ustaviti je odvisno od nas samih.

ŠTEDIMO Z ENERGIJO, KJER JE TO MOGOČE

V INDUPLATI POTROŠIMO SAMO ZA RAZSVETLJAVO 11 % ENERGIJE.

Prepričan sem, da lahko prihranimo s pravočasnim ugašanjem svetilk toliko, da bo ta % samo 10, kar pomeni 2 000 kWh na mesec. Kolikšen je ta prihranek naj pove tale primer:

50 lahkih stavev v naši novi tkalnici lahko obratuje z 2 000 kWh 110 ur.

Poleg štedenja pri razsvetljavi pa lahko prihranimo tudi pri elektromotorjih, ki naj ne tečejo takrat, ko stroj, katerega poganjajo, ni v obratovanju.

Nekaj o meritvah delovnih pogojev v naši gospodarski organizaciji

Meritve so bile izvršene z namenom ugotoviti stopnjo obremenitve posameznih oseb po posameznih delovnih mestih. Za vsako delovno mesto so bile izmerjene fizikalno-kemične konstante, katere so na osnovi izkušenj in dokaznega gradiva prinesle zadovoljive rezultate.

O meritvah ropota, šuma, prahu, relativne vlage, gibanja zraka in plinov ter osvetlitve naravne in umetne, bomo za vsako kostanto posamično prikazali njihov vpliv na delovno okolje.

Šum in ropot.

Ropot je vsak neželjeni zvok. Vsak ropot — šum občutimo v dveh oblikah in sicer: v obliki zvoka in v obliki tresljajev. Tresljaje občutimo posredno preko tal. Zvok se prenaša v slušni organ v obliki nihanja (valovanja) zraka. Nihanje zraka je lahko enakomerno in to dojemamo kot tone, neenakomerno nihanje pa učinkuje na nas kot šum. Šum je v pravem smislu besede frekvenca enakih zvočnih jakosti določene dolžine frekvenčnega spektra. Ropot so šumi, ki po intenziteti in načinu vplivajo neprijetno na organ sluha. Če je ropot močan se vpliv le-tega na slušni organ izraža v obliki bolečin. Ločimo ropot, ki je trajen in prekinjajoči, ta pa je lahko ojačan zaradi odboja ali visokih in nizkih tonov. Naše uho zaznava nihanje od 16 do 16 000 Hz (hercev) z odgovarjajočimi valovnimi dolžinami od 20 m do 2 cm, ali v območju 8 oktav. Slušnost slušnega organa je razdeljena na 130 stopenj jakosti in to od 0 do 130 Fonov. Kaj je Fon? Subjektivni občutek nekega zvoka nam izraža Fon. S Fonom merimo absolutno glasnost zvoka in določamo pripadajočo jakost zvoka pri frekvenci 1 000 Hz.

Vpliv ropota na posameznika. Poseben vpliv ima na živčni sistem in na organ sluha. Jakost zvoka do 60 Fonov je za zdravje ljudi brez kvarnega vpliva na zdravje. Ropot od 60 do 80 Fonov pa vpliva na osebe z značilnimi psihičnimi reakcijami npr.: utrujenost. Če oseba nima dovolj dolgega počitka, se lahko pojavljajo določene kvarne posledice za človeški organizem.

Zdrave osebe se lahko privadijo na določen ropot, ostanejo pa zelo občutljive za drugovrstne zvočne pojave. Zaradi dolgoletnega zvočnega učinka pri zvočnih jakostih do 80 Fonov, se pojavlja naraščajoča naglušnost, ki lahko preide v gluhost. Jakost zvoka od 80 do 90 Fonov, ki učinkuje na slušni organ dalj časa, pa je že lahko zelo škodljiva. Na delovnih mestih, kjer je

Dela na nivelaciji terena so v polnem teku

stalen ropot nad 90 Fonov, je nujno potrebno, da vsaka gospodarska organizacija preskrbi primerna zaščitna sredstva pred premočnim ropotom.

Zaščitna sredstva delimo:

- a) tehnična
- b) medicinska.

Ad a) Kakor vemo, da se ropot prenaša trodimenzionalno: direktno, odbojno in posredno preko tal. Upoštevati moramo posamezne faktorje, ki bistveno vplivajo pri ureditvi delovnih mest. Zvočna izolacija sten, stropov in tal je zelo važen ukrep pri ureditvi delovnega prostora. Nič manj važna ni ureditev izolacije strojev. Za to se lahko poslužimo izolacijskih mejnih ploskev, izolacijskih boksov in podobno. Ti načini izolacije so nujni pri delih, ki so vir prekomernega ropota.

Ad b) Osebnostno varstvo zaposlenih oseb na delovnih mestih, kjer je šum in ropot presegel dovoljeno jakost, se mora izvajati vzporedno s tehnično ureditvijo. Zato je potrebno predvidevati uporabo ustreznih zaščitnih sredstev, ki ne smejo dražiti sluhovoda in morajo zagotoviti znižanje zvočne jakosti na dopustno mejo. Na delovnih mestih, kjer je jakost ropota povečana, so zelo važni prvi zdravniški pregledi, pred vstopom na delo. Nad osebami, ki so že prebolele kakršnakoli vnetna obolenja slušnega organa, ali so prebolele kakšne težje poškodbe na glavi, ali bolujejo za težjimi živčnimi motnjami, mora obratni zdravnik vršiti enkrat letno periodični zdravniški pregled ali pa se jih mora poslati na zavod za zdravstveno varstvo na pregled slušnih organov.

Če bomo upoštevali vse tehnične in zdravstvenovarstvene mere na določenih delovnih mestih, kjer je delo v ropotu, si bomo sigurno zagotovili varno in zdravju neškodljivo delo.

Se malo, pa bosta morala Lojze ne Jože dvigniti še slončka. Star je že naš slonček, ne gre več

ZAHVALA

sodelavkam iz mokre predilnice za venec in sočustvovanje ob smrti moje drage mame

MARIJE KRIVEC

Hkrati se zahvaljujem tudi predstavnikom IO naše sindikalne organizacije za obisk ob našem prazniku ter za denarno darilo, ki sem ga prejela.

Marija Krivec

Za nami je naš praznik

Petnajstič smo se letos v septembru sestali zato, da bi skupno proslavljali obletnico samoupravljanja. Prav gotovo je umestno, da v našem listu zabeležimo potek letošnjega slavlja, ker vemo, da se marsikaj izgubi celo na papirju kaj šele v spominu. Registrirano v 900 izvodih Konoplana pa le neke ostanje.

No, in kako je bilo.

Pripravljalni odbor je predlagal UO, da se praznovanje prenese od 17. septembra na 19. september, to je na soboto. Kot sklep je bil sprejet tudi predlog, da je 17. september 1964, dvakrat plačan delovni dan.

V četrtek 17. septembra je bila za člane kolektiva pripravljena razstava izdelkov, katere bomo proizvajali v prihodnje in prodajali v letu 1965.

Številni člani kolektiva, ki so v četrtek ali v petek obiskali to razstavo, so se o njej samo pohvalno izrazili. Bili so nad vse zadovoljni tudi zato, ker so dobili vpogled v proizvodnji program za leto 1965.

V soboto 19. septembra je bila kino predstava v naši dvorani. Predvajali so italijanski cinemascop film Trojanska vojna. Žal obisk kljub prostemu vstopu ni bil takšen, kot smo pričakovali. Oni pa, ki so bili v kinu, so bili zadovoljni.

Proslavljanje se je nadaljevalo popoldne. Do 15. ure so mojstri svojim delavcem že skoro v celoti razdelili denarne nagrade, katere so bile izplačane za praznik. O samem pomenu praznovanja pa je govoril pred številnimi člani kolektiva predsednik DS Jože Klešnik. Naglasil je velik pomen in pridobitev delavskega razreda s tem, ko so delavci prevzeli upravljanje podjetij v svoje roke.

Direktor Kamilo Marinic je kot drugi govornik omenil zasluge celotnega kolektiva za uspehe, ki smo jih prav v tem letu dosegli. Prizadevanja za lepo in urejeno prihodnost seveda še niso zaključena temveč terjajo od vsakega posameznika novih naporov za čim kvalitetnejšo izdelavo proizvodov. Letos, je rekel direktor, nam je uspelo dokončati izgradnjo kotlarne. To je uspeh, na katerega smo lahko ponosni, toda situacija z dovoljeno uporabo električne energije nam veleva, da bomo morali prav resno pričeti misliti na izgradnjo lastnega elektroenergetskega vira. Ta naloga vpliva na naš razvojni koncept, toda primorani smo o temu resno razmišljati in seveda ukrepati.

Tovariš direktor je v svojem govoru navedel še nekatere nepravilnosti, o katerih se je prepričal, ko je zanje zvedel. Storjeni ukrepi so bili takoj sprejeti in napake odpravljene. Na koncu je omenil še našo kadrovsko politiko ter tudi na njen račun izrekel nekaj kritike.

Pogled s tribune na slavnostni prostor pred dvorano. Praznujemo 17. september

V uradnem delu proslave je stopil na govorniški oder še šef kadrovske službe Ivan Drežič ter prečital imena onih, ki delajo v podjetju Induplati že 20 in več let.

Imenovani so prejeli od uprave podjetja pismene pohvale za stalnost pri delu ter za vloženi trud in voljo za razvoj našega podjetja.

Skupno je 121 naših sodelavcev, ki delajo v podjetju že več kakor 20 let. Pohvale so prejeli v ponedeljek v sejni sobi.

V zabavnem delu proslave, ki je bila na dvorišču pred menzo so nastopili godbeniki in pevci Borisa Kovačiča od RTV Ljubljana ter napovedovalka Jana Osojnik in recitator Rohaček. Dober spored so navzoči toplo sprejeli in je pozivil slavnostno razpoloženje, ki se je s plesom ob zvokih mengeške godbe nadaljevalo do pozne nočne ure.

Lepo vreme in okusna jedila so bila med vzroki, da so naši ljudje posedeli v prijetnem pomenku ali v taktu polk in valčkov prav do konca prireditve.

Ko bomo tokrat in še posebej, ko bomo čez leta prebirali te vrstice, zapišimo, da je prireditev uspela. Prav je bilo, da ni bila letošnja prireditev kopija dosedanjih. In kaj je bilo slabo — zapišimo »vino«, katerega so točili po 300 din v naši restavraciji ali menzi, kakor hočete.

II. IZREDNA SEJA UO

V torek 8. septembra 1964 se je sestel UO podjetja na II. izredni seji. Na dnevnem redu je bilo poročilo pripravljalnega odbora za izvedbo praznovanja 17. septembra — 15. obletnice samoupravljanja in tekoče zadeve.

Poročilo pripravljalnega odbora je podal O. Lipovšek ter predlagal UO spored prireditve tako kot je potekal. UO je po pooblastilu našega DS odobril denarne nagrade članom kolektiva, ki so bile izplačane na dan praznovanja. Letošnje nagrade oz. višina denarne nagrade je bazirala na stažu poedinca in je znašala v povprečju 3000 din na zaposlenega.

UO je predlog v celoti sprejel kot sklep.

V 2. točki je šef kadrovske službe Ivan Deržič predlagal UO v odobritev študijsko potovanje za dr. F. Jerovca v Francijo in Anglijo, kjer si bo ogledal sodobno uporabo elektronskih računskih strojev. Ti stroji bodo demonstrirani na mednarodnem seminarju v navedenih državah.

Prodaja v avgustu 1964

Prodaja v avgustu ni bila na višini in plan ni bil dosežen, kot je bilo želeli, ampak le 83%. Res je, da v avgustu ni odkup po trgovinski liniji močan, ker so v tem mesecu dopusti na višku, vendar bi bil odstotek prodaje lahko večji, če ne bi primanjkoval asortiment tkanin, ki so bile iskane. To so predvsem enobarvne tkanine, ki so nam v raznih barvah primanjkovala. Poleg teh tkanin so manjkale še tehnične tkanine, katere iz objektivnih razlogov niso bile izdelane, kot je to predvideval plan. Zelo malo je bilo prodanih šotorov, kar v finančnem pogledu precej pomeni.

V začetku avgusta je Mariborski teden predstavil občinstvu na reviji v Radencih 6 modelov iz našega lanacryla, kar je, po izjavi navzočih, zelo lepo izgledalo.

Makulature smo imeli v avgustu 5744 m², t. j. za 67% več kot v istem mesecu prejšnjega leta.

Izvoz smo v avgustu dosegli le 50,88%. Izpad je v tem, ker ni bilo izvoza jadravine. Letna kumulativa v izvozu je bila dosežena 98,98%.

Pot do barvne fotografije

Črnobela fotografija se je v letih od iznajdbe že tako razširila, da je znana prav vsakomur in ima vsak dan več ljubiteljev.

Človek pa hoče vedno več. Ko je iznašel črnobelo fotografijo si je skoraj istočasno zaželel — in kasneje ob iznajdbi črnobelega televizije prav tako — sliko v barvah. Tako bo kmalu minilo sto let, kar je v Franciji uspel prvi poskus fotografije v barvah, vendar dolgo ni uspelo odkriti res praktičnega postopka. Prvi, ki se je razširil, izboljšal in se ohranil, je leta 1935 odkriti postopek znane ameriške tovarne Kodak. Za njim se je predvsem med II. svetovno vojno in takoj po njej — pojavila še vrsta drugih, ki so jih lansirale razne svetovne firme. Vsi ti sistemi so z leti postajali vse boljši, filmi cenejši, razvijanje enostavnejše, to pa so pogoji za popularizacijo barvne fotografije. Tako se je tudi v Jugoslaviji barvna fotografija že kar precej razširila.

In kaj potrebujemo za barvno fotografijo? Slikamo z enakim aparatom kot pri črnobeli fotografiji, vendar je običajni format pri barvni fotografiji 36 x 24 mm, zato moramo imeti aparat za danes pretežno uporabljane 35 milimeterske perforirane filme (Leica format). Drugega zahtev pri aparatu ni in tudi s cenejšimi kamerami dobimo zelo dobre slike.

Barvni filmi so dveh vrst: za diapozitive (in kino filme) ter negativ film za barvaste fotografije. Obe vrsti filmov sicer zelo različno razvijamo, princip izdelave filmov pa je isti. Na celuloidni trak so nanešene tri za svetlobo občutljive plasti emulzije in to za modro, rdečo in rumenozeleno barvo. Ostale barvne tone dobimo z mešanjem teh treh osnovnih barv.

Pri filmih za diapozitive in kino — ti so pri nas bolj razširjeni kot negativ filmi — dobimo po razvijanju takoj pravo sliko, vendar posnetka ne moremo razmnožiti niti ne kopirati ali povečati na papir. So pa diapozitivi najbolj primerni za barvne reprodukcije v tiskarnah. Razvijanje samo je precej komplicirano in pri nekaterih firmah (Kodak) še v tajnosti. V bistvu sestoji iz črnobelega razvijanja (kot pri črnobelih filmih), ponovnega osvetljevanja s posebno vrsto žarnic (Nitraphot), barvnega razvijanja, belilne in trdilne kopeli ter fiksiranja. Po vsaki fazi je seveda običajno temeljito izpiranje. Zanimivo je, da moramo le črnobelo razvijanje opraviti v temi, vse ostale faze pa lahko kar pri dnevni svetlobi. Postopek razvijanja je dolg okrog tri ure in zato tudi precej drag (okrog tisoč din za film). Razvijanje je za vsako firmo nekoliko drugačno, vendar bistvenih razlik ni. V Jugoslaviji je najbolj razširjeno razvijanje Ferrania in vzhodnonemških Agfa filmov. Kodak filme razvija le tovarna sama in jih je treba poslati v inozemstvo. Je pa razvijanje pri Kodaku že vračunano v ceno filma (to je v drugih državah običajno za vse firme).

Manj so razširjeni negativ filmi. Po razvijanju, ki je tu nekaj enostavnejše, dobimo negativ v kompletarnih barvah. Tako je na negativu modra kot rumena, rumenozelena kot purpurnordeča in rdeča kot modra. Tak negativ kopiramo na papir za barvne fotografije preko niza filtrov, ki komplementarne barve spreminjajo v prave. Po razvijanju in fiksiranju dobimo sliko v naravnih barvah. Iz negativa v barvi pa lahko kopiramo tudi črnobelega fotografije. Je pa ta vrsta barvne fotografije pri nas še zelo draga (razglednica stane okrog 1000 din poleg filma in razvijanja) in prav to je ovira, da se ni že bolj razširila. Večina ljubiteljev barvne fotografije zato raje uporablja diapozitiv tehniko, čeprav pri tem rabimo še projektor.

Posebna veja barvne fotografije je barvni kino film. Kaj ni prijetno sedeti v dolgih zimskih večerih doma in gledati barvni film o našem dopustu, izletu, pa tudi o drugih zanimivih dogodkih, ki smo jih posneli mi in kjer nastopajo kot glavni igralci naši do-

mači, znanci ali celo mi sami? Na žalost so tu spet visoke cene filmov, kamere in predvsem projektorja, ki niso še za vsak žep. Kaže pa se tendenca k znižanju teh cen predvsem pri zelo dobrih sovjetskih izdelkih. Za snemanje uporabljamo 16 milimetrski film, ki ga v kameri posnamemo le po eni 8 milimetrski polovici, obrnemo in posnamemo še po drugi polovici. Ko je tak film razvit, ga po sredini razrežemo, konca zlepimo in že ga lahko predvajamo. Film, ki stane brez razvijanja 4000 din, zadostuje za 3 do 4 minute predvajanja.

Torej kot lahko vidimo, barvna fotografija ni tako zelo komplicirana, je pa draga. Vendar pa se bo še naprej razvijala, postajala cenejša in ko bomo v Jugoslaviji kmalu začeli izdelovati barvne filme, mnogo bolj dostopna.

Dragi striček sindikat

mislim, da boš znal vse to prebrat; v Konoplan pišem par vrstic od udeležencev sindikalnih počitnic. V Umag smo veseli se podali, da novih moči bi si nabrali. zares nam je lušno blo, kam sreče, da bi še drugo leto tako šlo. Vreme je bilo lepo, ko smo se dol pripeljali, ali, v treh dneh smo tudi umaški veter spoznali. Tulilo je, kot da je konec sveta in, mi nismo mogli okusit morja. Zato smo te tri dni se v domu držali ter si vesele pri glašku pripovedovali. Micka, Tončka, Ivanka, Vera in Peter, saj vsi smo kristjan'

pa smo bili radi okrog polne mize zbran'. Al' prišel je tudi dan kopanja in Petru je bilo težko, ker se mu je za kopalke šlo; brez njih se kopati ne da, ali naj se v Adamovem kostumu v morje poda? Peter je bil tudi dober kavaler in nam je vsem v vinčkom ublažil duševni mir. Tudi direktorja ne smemo pozabiti, On dobro ve, da mora delovni človek nekaj popiti v žepu se mu dosti ne pozna če za kakšen štefan nam da. Kdor pa kaj čez hrano in postrežbo ob našem dopustu kritizira

se mi zdi, da samo tisti, ki doma še tega nima. Stanko je tudi velik veseljak, staro in mlado, rad ga ima vsak. Čistilki Pavli vsaka čast in hvala; delala je pridno in vse moči od sebe dala. Zatorej, skupno vsi v enem glasu recimo hvala našemu sindikatu. Četudi je naš dopust veliko koštal se Franckini blagajni le ne bo tako veliko poznal.

Zahvala

Sodelavcem v mokri predilnici izrekam zahvalo za prejeto denarno pomoč ob smrti mojega dragega očeta

Andreja OSOLNIKA

Za izraze sožalja in za pomoč vsem še enkrat iskrena zahvala

Jarše, septembra 1964.

žalujoči sin INKO

K startu naših nogometašev

Na predlog UO Partizana Jarše in v sporazumu z upravo podjetja IPI smo letos dali nogometašem novo ime INDUPLATI. Polni naslov se glasi: TVD Partizan Jarše — nogometna sekcija INDUPLATI.

Ti naši nogometaši so pričeli s treningi pod strokovnim vodstvom Marjana Cetine avgusta letos. Številni ljubitelji nogometne igre so videli na teh prvih treningih več kot samo nogomet. Trener je s fanti vršil pravo parterno telovadbo in jih kondicijsko pripravljval na tekme.

Gledalcev je bilo vedno dovolj — že na treningih.

Sledilo je nekaj trening tekem in — pričakovani rezultat ni izostal. Septembra se je bilo treba pomeriti prvič zares. Srečanje v Črnomlju s tamkajšnjo Belo Krajno je bilo naporno. Dolga vožnja in premalo časa, da bi fantje kaj pojedli (odhod iz Jarš ob 10. uri) je poleg hladnega vremena in dežja močno vplivalo na igralce. Še petnajst minut pred koncem tekme je vodila Bela Krajina z 1:0. V zadnjih 15 minutah igre pa so dali igralci INDUPLATI 2 gola in postavili prvo piko na i.

V Jarše so se vrnili z dvema dragocenima točkama iz najbolj oddaljenega kraja letošnjega prvenstva.

Teden dni kasneje so nastopili naši nogometaši v tekmi z Hrastnikom II ter po zelo lepi igri, v kateri so ves čas vodili, zmagali z minimalnim rezultatom 4:3.

Zopet dve točki in skupno 4 točke iz dveh tekem. Na lestvici smo bili 3. za Mengšom in Proletercem, ki sta osvojila točki z boljšo gol diferenco.

V tretji tekmi 20. septembra pa smo se prvič soočili s porazom. Srečanje v Kočevju z NK Kočevje smo izgubili z 2:0. Rezultat res nismo pričakovali vsaj negativen ne, toda, po končanem tekmovanju smo bili zadovoljni, da nismo prejeli še več golov. Zato gre prvenstvena zahvala naši res solidni obrambi, zgubljena tekma pa na račun našega neučinkovitega in neresnega napada.

Po dveh več kot dobrih igrah smo utrpeli prvi poraz. Zakaj? Je bilo mar to potrebno. In če se je zgodilo je treba ukreniti vse, da se nekaj podobnega več ne ponovi.

Statistika govori v naše dobro. Opravili smo tri težke tekme ter zato prejeli 66% možnega izkupička. Žoga je okrogla in vse je mogoče. V kvalitetno močnejšem razredu smo več ali manj novinci in zadovoljni bomo če bo na koncu tekmovanja ime INDUPLATI blestelo neke v sredini. To nam naši fantje zagotavljalo in s to računico gremo v nadaljnja tekmovanja.

Obvestila iz kadrovske službe

Vstopi:

1. Ručigaj Franc, elektro vajenec, vstopil 15. 7. 1964,
2. Kašnik Mirko, ključavničarski vajenec, vstopil 15. 7. 1964,
3. Mlinar Marija, tkalka, vstopila 28. 8. 1964,
4. Gmajnar Zinka, tkalka, vstopila 1. 9. 1964,
5. Tomšič Marija — Snežna, tekst. tehnik — kemik, vstopila 1. 9. 1964,
6. Feher Irena, tkalka, vstopila dne 1. 9. 1964,
7. Baškovič Božica, tekst. tehnik — kemik, vstopila 1. 9. 1964,
8. Vidmar Marija — Ana, tekst. tehnik — kemik, vstopila 1. 9. 1964,
9. Kham Katarina, absolvent tekstilne fakultete, vstopila 1. 9. 1964,
10. Zidarič Irena, tkalka, vstopila 3. 9. 1964,
11. Maravič Marjan, elektro vajenec, vstopil dne 1. 9. 1964,
12. Žučko Franc, ključav. vajenec, vstopil dne 1. 9. 1964,
13. Horvatič Ivanka, tkalka, vstopila dne 3. 9. 1964,

14. Tufarevič Marija, previjalka preje, vstopila dne 3. 9. 1964,
15. Melkič Himzo, barvar, vstopil dne 4. 9. 1964,
16. Abuner Jože, dvor. delavec, vstopil 4. 9. 1964,
17. Dopona Marija, tkalka, vstopila dne 7. 9. 1964,
18. Bedö Marjeta, tkalka, vstopila dne 7. 9. 1964,
19. Stupica Marko, pravnik, vstopil dne 8. 9. 1964,
20. ing. Torkar Florjan, tekst. inženir, vstopil 14. 9. 1964,
21. Pirš Dušan, tkalec, vstopil dne 10. 9. 1964,
22. Zupan Marjan, ključavničar, vstopil 15. 9. 1964,
23. Fantini Emil. tekst. teh. — kemik, vstopil 15. 9. 1964,
24. Filia Edo, del. v oplemenitilnici, vstopil dne 16. 9. 1964,
25. Dobrijevič Petrovka, mokra predica, vstopila dne 16. 9. 1964,
26. Kranjc Ana, del. v oplemenitilnici, vstopila dne 16. 9. 1964,
27. Prelovšek Ivan, ključavničar, vstopil 21. 9. 1964,
28. Šarc Ana, tkalka, vstopila dne 21. 9. 1964,
29. Mrčun Janez, mojster izmene v tkalnici, vstopil 21. 9. 1964,
30. Klemenc Franc, ključavničar, vstopil dne 21. 9. 1964,
31. Birk Janez, del. na cropping, vstopil dne 23. 9. 1964,
32. Barlič Milan, vlag. valjev v snov., vstopil 24. 9. 1964,
33. Lukati Ivan, tkalec, vstopil 24. 9. 1964,
34. Cerar Kati, tkalka, vstopila dne 25. 9. 1964,
35. Prelovšek Angela, previjalka preje, vstopila dne 25. 9. 1964,
36. Novak Terezija, previjalka preje, vstopila dne 25. 9. 1964,
37. Marinkovič Smiljana, tkalka, vstopila 25. 9. 1964,
38. Poljanšek Vera, uslužbenka, vstopila dne 25. 9. 1964.

Izstopi:

1. Zabret Francka, tkalka, samovoljno zapustila delo dne 15. 8. 1964,
2. Ing. Zupan Marinka, tekstilni inženir, izstopila na podlagi lastne odpovedi dne 15. 8. 1964,
3. Zver Terezija, tkalka, samovoljno zapustila delo dne 26. 8. 1964,
4. Jagodic Ana, krojačica, izstopila sporazumno z upravo podjetja dne 31. 8. 1964,
5. Štefanič Kati, del. v oplemenitilnici, samovoljno zapustila delo dne 3. 9. 1964,
6. Zalokar Kati, del. v oplemenitilnici, upokojena dne 9. 8. 1964,
7. Jenko Marija, previjalka preje, samovoljno zapustila delo dne 8. 9. 1964,
8. Mlakar Zdravko, razvijalec blaga, izstopil dne 11. 9. 1964, zaradi odhoda v JLA,
9. Kožan Eržebet, tkalka, izstopila sporazumno z upravo podjetja dne 14. 9. 1964,
10. Malus Stanko delavec v prejemarni, odšel v JLA dne 21. 9. 1964,
11. Korošec Jožef, predilec, odšel v JLA dne 21. 9. 1964,
12. Rojc Albin, del. v sklad. preje, odšel v JLA dne 21. 9. 1964,
13. Podgoršek Ludvik, predilec, odšel v JLA dne 17. 9. 1964,
14. Urankar Alojz, obrat. električar, odšel v JLA dne 21. 9. 1964.

Poročili so se:

Hauser Metka, uslužbenka, poročena Svetlin,
Kosmač Francka in Šarc Drago, mojster izmene v tkalnici,
Sitar Maksa, tkalka in Ajtnik Lado, pomoč. tkal. mojstra,
Levec Marija, del. v oplemenitilnici, poročena Rožič.
Mladoporočencem želimo mnogo sreče in medsebojnega razumevanja.